

Andrejs Vilks, Anatoly Krivinsh, *Prevention of Corruption in Public Procurement: Importance of General Legal Principles* (Zapobieganie korupcji w zamówieniach publicznych: znaczenie ogólnych zasad prawa), „Jurisprudence (Jurisprudencija)” 2013, iss. 20(1), s. 235–247.

Autorzy swoje przemyślenia skupiają wokół znaczenia ogólnych zasad prawa dla prawidłowego funkcjonowania mechanizmów antykorupcyjnych na rynku zamówień publicznych. Omawiane zagadnienia *per se* cechuje doniosłe znaczenie teoretyczne oraz praktyczne, ale ich zestawienie potęguje ważkość materii. Zamówienia publiczne jako obszar ścisłej współpracy sektora publicznego z prywatnym są bowiem szczególnie podatne na różnorodne działania korupcyjne.

Zdaniem autorów każdorazowo podjęcie tego rodzaju niedozwolonych działań narusza jedną lub kilka ogólnych zasad prawa wyrażonych bezpośrednio w regulacjach normatywnych lub wypracowanych przez judykaturę i doktrynę. Autorzy szczegółowe rozważania poprzedzają ogólną refleksją o doniosłej roli zasad zarówno w procesie stosowania prawa, jak i podczas podejmowania próby oceny efektywności funkcjonowania poszczególnych rozwiązań normatywnych. Autorzy w przestrzeganiu zasad prawa pokładają nadzieje na obniżenie poziomu zachowań patologicznych przy udzielaniu zamówień. Swoje przekonanie wywodzą z założenia, że akceptacja ogólnych zasad prawa połączona z nietolerancją dla ich łamania uchroni rynek zamówień publicznych przed korupcją.

A. Vilks oraz A. Krivinish za cel swojego artykułu uznali omówienie zasad, które w największej mierze sprzyjają stworzeniu antykorupcyjnego systemu zamówień publicznych, przy jednoczesnym zastrzeżeniu, że żadna z zasad nie powinna być postrzegana jako ważniejsza od pozostałych – mają one bowiem charakter komplementarny. Autorzy szczegółowo odnoszą się do zasad: przejrzystości (transparentności/jawności) procedury przetargowej, ochrony uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, gospodarności i efektywnego wydatkowania środków publicznych, ograniczania ryzyka po stronie zamawiającego do minimum, a ponadto analizują ich znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania antykorupcyjnego systemu zamówień publicznych.

Rekapitułując swoje rozważania, autorzy postulują poszerzenia katalogu zasad systemu zamówień publicznych o zasady:

- a. odpowiedzialności – zgodnie z którą pracownicy jednostki zamawiającej powinni ponosić odpowiedzialność dyscyplinarną, administracyjną, cywilnoprawną i karną za swoje działania oraz wyniki z nich konsekwencje;
- b. stałego składu komisji przetargowej – zgodnie z którą zmiana składu osobowego komisji oceniającej oferty wykonawców mogłaby ulec zmianie tylko w wyjątkowych przypadkach, np. wskutek zmiany miejsca pracy;
- c. *in dubio pro reo* – zgodnie z którą wszelkie wątpliwości są oceniane na korzyść wykonawcy;
- d. kompensacji – w myśl której osoba ponosząca szkodę w wyniku naruszenia procedury przetargowej ma prawo do uzyskania odszkodowania;
- e. kontroli – która nakazuje dokonywanie regularnych kontroli, zarówno o charakterze zewnętrznym, jak i wewnętrznym, przeprowadzanych zamówień;
- f. obiektywizmu – zgodnie z którą członkowie komisji przetargowej podlegają wyłączeniu, jeżeli mogą uzyskać osobiste korzyści w związku z wynikiem przetargu;
- g. zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia w rozsądnym terminie – w myśl której procedura przetargowa powinna zostać zakończona bez nieuzasadnionej zwłoki.